

Věstník MZd ČR, částka 1/2012

Vzdělávací program
specializačního vzdělávání
v oboru

INTENZIVNÍ PÉČE V PORODNÍ ASISTENCI

1 Cíl specializačního vzdělávání

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

3 Učební plán

3.1 Učební osnova základního modulu

3.2 Učební osnovy odborných modulů - povinné

3.3 Schopnosti a dovednosti po absolvování odborných modulů

4 Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

5 Profil absolventa

5.1 Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

7 Tabulka modulů

8 Seznam doporučených zdrojů

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru Intenzivní péče v porodní asistenci je získání specializované způsobilosti s označením odbornosti Porodní asistentka pro intenzivní péči osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené platnou legislativou.

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru Intenzivní péče v porodní asistenci je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání porodní asistentky dle zákona [č. 96/2004 Sb.](#), zákon o nelékařských zdravotnických povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon [č. 96/2004 Sb.](#)“).

Specializační vzdělávání nemusí být uskutečňováno při výkonu povolání, účastník vzdělávání však musí před přihlášením se k atestační zkoušce splnit dobu výkonu povolání stanovenou [§56](#) odst. 6 zákona č. 96/2004 Sb.

Část specializačního vzdělávání lze absolvovat distanční formou studia, např. metodou e-

learningu.

Optimální doba specializačního vzdělávání je 18 - 24 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování počtu hodin vzdělávacího programu. V případě, že celková délka specializačního vzdělávání se od celodenní průpravy liší, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Vzdělávací program obsahuje celkem 560 hodin teoretického vzdělávání a praktické výuky. Praktická výuka tvoří alespoň 50 % celkového počtu hodin, včetně odborné praxe na pracovištích akreditovaného zdravotnického zařízení v rozsahu stanoveném tímto vzdělávacím programem. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. Akreditovaná pracoviště disponují náležitým personálním, materiálním a přístrojovým vybavením.

Vzdělávací program zahrnuje modul základní a moduly odborné se stanoveným počtem kreditů, přičemž ukončení každého modulu je realizováno hodnocením úrovně dosažených výsledků vzdělávání.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru Intenzivní péče v porodní asistenci je:

zařazení do oboru specializačního vzdělávání,
výkon povolání v příslušném oboru specializačního vzdělávání minimálně 1 rok z období 6ti let v rozsahu minimálně 1/2 stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 roky v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby do data přihlášení se k atestační zkoušce,
absolvování teoretické výuky,
absolvování povinné odborné praxe v rozsahu stanoveném vzdělávacím programem,
získání stanoveného počtu kreditů určených vzdělávacím programem,
úspěšné složení atestační zkoušky.

3 Učební plán

Nedílnou součástí vzdělávacího programu je vedení studijního průkazu a pracovního sešitu (logbooku), ve kterém jsou záznamy o provedených výkonech v rámci celé odborné praxe (na účastníkem zvoleném pracovišti i na pracovišti zařízení akreditovaného pro praktickou část vzdělávacího programu). Počet výkonů uvedených v kapitole 3.2. Učební osnovy odborných modulů - povinné, seznam výkonů je stanoven jako minimální, aby účastník specializačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

3.1 Učební osnova základního modulu

Základní modul ZM	Organizační a metodické vedení specializované ošetrovatelské péče v porodní asistenci
Typ modulu	povinný
Rozsah modulu	5 dnů teorie, tj. 40 hodin

Počet kreditů	20	
Cíl:	Vybavit účastníka specializačního vzdělávání znalostmi potřebnými k organizačnímu a metodickému vedení ošetrovatelské péče.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Vzdělávání dospělých	Úvod do problematiky. Zásady vzdělávání dospělých, cíle, vedení, motivační faktory, hodnocení účastníků SV.	4
Právní problematika ve zdravotnictví	Základní zákonné a prováděcí předpisy ve zdravotnictví. Práva a povinnosti zdravotnických pracovníků. Povinná mlčenlivost. Právní odpovědnost ve zdravotnictví.	3
Moderní management v porodní asistenci	Management a role manažera. Klíčové role a funkce vedoucího pracovníka ve zdravotnictví. Leadership a role lídra. Firemní kultura. Strategický management. Management změn. Management času. Budování a řízení pracovního týmu. Personální management a rozvoj lidských zdrojů.	3
Kvalita a bezpečí zdravotní péče	Strategické řízení kvality zdravotní péče. Indikátory kvality ošetrovatelské péče a jejich sledování. Standardy ošetrovatelské péče, správné vedení zdravotnické dokumentace. Řízení rizik a prevence nežádoucích událostí ve zdravotnických zařízeních včetně sledování a vyhodnocení. Externí a interní kontrola kvality.	4
Interpersonální dovednosti porodní asistentky specialistky	Podpůrné techniky zvládnání pracovní zátěže, podpůrné techniky v komunikaci s agresivním pacientem, komunikace se zvláštními skupinami pacientkám. Etický přístup k pacientkám a jejich blízkým s ohledem na věk a charakter onemocnění. Identifikace faktorů ovlivňujících kvalitu života pacientek.	4
Edukace	Edukace pacientek a jiných osob. Specifika edukace dětí, seniorů, cizinců a zvláštních skupin nemocných. Tvorba edukačních materiálů. Zásady moderní prezentace.	4
Průzkumné a výzkumné šetření v porodní asistenci	Charakteristika, specifika a význam ošetrovatelského výzkumu. Techniky výzkumu, výzkumný proces a jeho fáze, etapy výzkumné práce. Volba a způsob vyhledávání vhodných témat. Etika výzkumu. Prezentace výsledků, aplikace poznatků do praxe.	5

Vybraná problematika veřejného zdraví	Vymezení problematiky veřejného zdraví, determinanty zdraví a jejich aktuální situace v ČR, aktuální zdravotní politika v evropském kontextu.	2
	Radiační ochrana - ionizujícího záření, jeho základní druhy a vlastnosti, nepříznivé účinky ionizujícího záření, radiační zátěž obyvatel, způsoby ochrany před ionizujícím zářením, zásady pro pobyt v prostorách se zdroji ionizujícího záření, legislativa v oblasti radiační ochrany, odpovědnosti při využívání zdrojů ionizujícího záření.	2
	Problematika závislostí - škodlivé užívání návykových látek (NL) a závislostí na NL v ČR. Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností, zdravotní a právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostí na NL.	2
Krizový management ve zdravotnictví	Mimořádné události a katastrofy (typy katastrof, definice katastrofy a medicíny katastrof, spektrum postižení). Krizová připravenost (definice, legislativní zázemí, orgány krizového řízení a jejich úkoly, organizace ve zdravotnictví, základní pojmy, plán krizové připravenosti zdravotnických zařízení). Hromadný výskyt postižených (základní pojmy, zdravotnický záchranný řetězec, zdravotnická záchranná služba, traumatologický plán nemocnice - základní úkoly, organizace práce při hromadném příjmu, třídění pacientů). Evakuace nemocnic (zásady evakuace, evakuační plán). Ochrana obyvatelstva (definice a základní pojmy, hlavní zásady, prostředky individuální ochrany, základní vybavení domácnosti, informování obyvatelstva, vzdělávání)	3
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba	4

Výsledky vzdělávání

Absolvent/ka:

zná zásady vzdělávání dospělých,
 umí rozeznat a posoudit neetické a protiprávní chování spolupracovníků v porodní asistenci a vyhodnotit jeho důsledky,
 zná základní zákonné a prováděcí předpisy ve zdravotnictví a je si vědoma právní odpovědnosti ve zdravotnictví,
 umí vysvětlit význam pojmu management, řízení a vedení, popsat a vysvětlit kulturu organizace a její význam,
 chápe nutnost vlastního odborného růstu a rozvoje,
 umí rozpoznat své postoje, přístupy, způsob komunikace při personální práci, při efektivním hospodaření a při zjišťování potřeb a přání pacientek a jejich rodin,
 uvědomuje si neustálou potřebu zvyšování kvality práce a spolupráce,
 zná zásady prevence pochybení ve zdravotnické praxi,
 zná vybranou problematiku edukace pacientek,
 navrhuje a vypracovává plány edukace pacientek, případně rodinných příslušníků a jiných osob,
 postupuje dle moderních a vědecky ověřených metod, podílí se na výzkumných šetřeních a projektech,

zná účinky ionizujícího záření, systém radiační ochrany, zásady pro uplatňování požadavků radiační ochrany a praktické metody ochrany,
zná základy krizového managementu a umí se podílet na přechodu činnosti zdravotnického zařízení ze standardních podmínek do činností za podmínek nestandardních.

Způsob ukončení modulu

Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, apod.)

3.1.1 Schopnosti a dovednosti po absolvování základního modulu

Absolvent/ka základního modulu je připraven/a:

podílet se na kontinuálním zvyšování kvality a bezpečnosti v porodní asistenci,
koordinovat práci členů ošetrovatelského týmu v porodní asistenci,
hodnotit kvalitu ošetrovatelské péče v porodní asistenci,
identifikovat faktory ovlivňující kvalitu života pacientek,
provádět průzkumná a výzkumná šetření,
navrhovat a vypracovávat plány edukace pacientky, blízkých osob,
připravovat edukační materiály.

3.2 Učební osnovy odborných modulů - povinné

Cíl: Připravit porodní asistentku pro požadované činnosti konkrétního oboru specializace.

3.2.1 Učební osnova odborného modulu OM 1

Odborný modul - OM 1	Úvod do intenzivní medicíny, podpora života	
Typ modulu	povinný Tento modul může být započten porodním asistentkám, které absolvovaly OM 1 specializačního vzdělávání Intenzivní péče	
Rozsah modulu	10 dnů teorie, tj. 80 hodin 5 dnů odborná praxe, tj. 40 hodin	
Počet kreditů	45 (40 kreditů za teoretickou část, 5 kreditů za praktickou část)	
Cíl OM 1	Seznámit porodní asistentku s koncepcí a vývojem intenzivní medicíny, poskytnout základní informace o krizovém managementu a jeho součinnosti v rámci integrovaného záchranného systému a připravit ji pro poskytování základní a rozšířené podpory života u pacientek starších 10 let, u kterých dochází k selhávání základních životních funkcí nebo kde toto selhání bezprostředně hrozí.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky	Úvod do problematiky jednotlivých tematických celků OM 1.	2

Koncepce oboru a organizace činností pracovišť intenzivní medicíny	Definice, vývoj, směr intenzivní medicíny. Odborné a personální předpoklady k činnostem na pracovištích intenzivní medicíny.	1
Přístrojové a materiální vybavení pracovišť intenzivní medicíny a dokumentace	Přístrojové vybavení pro monitoraci základních životních funkcí pacientky, pro diagnostické a terapeutické výkony a přístroje pro podporu orgánových funkcí. Materiální vybavení pracovišť intenzivní medicíny. Dokumentace na pracovištích intenzivní medicíny (ošetřovatelská dokumentace, lékařská dokumentace, ostatní dokumentace). Diagnostická laboratorní přístrojová technika na pracovištích intenzivní medicíny.	1
Právní, sociální a etické aspekty intenzivní péče	Právní a etické aspekty intenzivní péče a související problematika. Platové zařazení pracovníků v intenzivní medicíně, činnosti dle platné legislativy. Změna léčby z intenzivní na paliativní. Sociální aspekty intenzivní péče. Možnosti sociálních pracovníků.	6
Krizový management a jeho součinnost v rámci integrovaného záchranného systému	Krizový management a jeho součinnost v rámci integrovaného záchranného systému. Mimořádné události, medicína katastrof a hromadných neštěstí. Sled postupů, poskytování přednemocniční neodkladné péče (PNP). Úkoly porodní asistentky při zabezpečení pacientek na místě, při třídění a ošetření raněných, při kontrole před a během transportu, komunikace se zdravotnickým operačním střediskem, směrování, předání pacientek do zdravotnického zařízení.	7
Hygienický a protiepidemický režim na pracovištích intenzivní medicíny	Organizační uspořádání pracovišť intenzivní medicíny z hlediska hygienického režimu. Nozokomiální nákazy v intenzivní medicíně (definice pojmů, etiologie a patogeneze, klasifikace, závažnost problematiky). Protiepidemický režim a bariérový přístup. Prevence, možné postupy proti vzniku nozokomiálních infekcí (ranné infekce, nozokomiální bronchopneumonie, močové infekce, infekce z intravaskulárních katétrů). Využití trendů hojení ran vlhkou a podtlakovou metodou v rámci prevence nozokomiálních nákaz.	8
Stavy vyžadující podporu života	Šokové stavy. Akutní intoxikace. Traumata, polytrauma (rozdělení traumat podle mechanismu úrazu, např. popáleninové trauma, týránání a další). Akutní stavy v hematoonkologii, apod.. Příčiny vzniku, klinický obraz, možnosti léčby, komplikace. Vysoce specializovaná ošetřovatelská péče.	6

Zajišťování vitálních funkcí	Základní podpora života (Basic Life Support - BLS). Postupy při kardiopulmonální resuscitaci, aktivace záchranného řetězce, využití specifických postupů s jednoduchými pomůckami. Možné komplikace.	2
	Praktická cvičení.	3
	Rozšířená podpora života (Advanced Life Support - ALS). Postupy při rozšířené kardiopulmonální resuscitaci, využití specifických postupů s pomůckami a přístroji včetně defibrilace srdce elektrickým výbojem, možnou farmakoterapií včetně způsobů podání základních léků. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče o pacientky při rozšířené podpoře života. Řízená hypotermie a její využití v intenzivní medicíně.	3
	Praktická cvičení.	2
	Základní postupy v PNP, postup na místě zásahu. Neodkladná resuscitace v podmínkách PNP, kyslíková terapie, vstupy do cévního řečiště, punkce a drenáž dutiny hrudní, výplach žaludku v podmínkách PNP, krvácení a jeho zástava, diferenciální diagnostika.	4
	Zajištění průchodnosti dýchacích cest. Pomůcky, indikace, způsoby a techniky zajištění průchodnosti dýchacích cest.	4
	Praktická cvičení.	4
Kyslíková terapie a hematoterapie v intenzivní péči	Kyslíková terapie se zaměřením na intenzivní péči. Indikace, zásady a jednotlivé způsoby aplikace, určení vhodné frakce kyslíku vzhledem k onemocnění, pomůcky k aplikaci kyslíkové terapie, zvlhčování dýchacích cest. Používání medicínálních plynů a využití hyperbarické komory.	2
	Hematoterapie se zaměřením na intenzivní péči. Problematika aplikace transfúzních přípravků a krevních derivátů.	2
Podpora života u dětí	Anatomické a fyziologické odlišnosti dětského věku. Základní neodkladná resuscitace dětí. Rozšířená neodkladná resuscitace dětí. Zvláštní způsoby resuscitace. Zvláštnosti a zásady ošetrovatelské péče o pacientky/pacienty dětského věku včetně péče po úspěšné resuscitaci.	3
	Praktická cvičení.	2

Diagnostika, monitoring, komplementární vyšetření	Definice, význam a obecné cíle monitorování. Základní fyzikální vyšetření, vyšetřovací metody, analýza údajů o zdravotním stavu pacientky. Možnosti monitorování respiračního systému (monitorování dechové frekvence, pulzní oxymetrie, kapnometrie, vyšetření krevních plynů a acidobazické rovnováhy, monitorování v průběhu UPV, další možnosti monitoringu). Možnosti monitorování kardiovaskulárního systému (monitorování TK /tlak krevní/, P /pulz/, EKG /elektrokardiografické/ křivky, monitorování hemodynamických poměrů, prokrvení, možnosti monitorování cévního systému). Možnosti monitorování centrálního nervového systému (hodnocení kvality a kvantity vědomí, hloubky analgosedace). Využití hodnotících metodik a škál. Speciální možnosti monitorovací techniky (abdominální tlak, gastrická tonometrie, TT/tělesná teplota/a další).	3
	Základní a komplementární vyšetření, odběr biologického materiálu. Indikace k vyšetření, druhy odebíraného biologického materiálu. Správný postup odběru a manipulace s odebraným biologickým materiálem. Fyziologické hodnoty jednotlivých vyšetření.	2
Prevence vzniku sekundárních změn v intenzivní péči	Problematika imobilizačního syndromu v intenzivní péči. Vliv imobility na jednotlivé orgánové systémy, techniky a způsoby prevence imobilizačního syndromu. Řešení komplikací vzniklých následkem imobilizačního syndromu. Využití hodnotících metodik a škál v prevenci sekundárních změn.	2
	Koncept stimulace vnímání. Uplatnění stimulace vnímání v intenzivní péči. Základní postupy užívané v konceptu stimulace vnímání, pravidla práce s konceptem.	2
	Rehabilitační ošetřování u pacientek se selháváním základních životních funkcí nebo u pacientek, kde toto selhání hrozí. Cíle rehabilitace, indikace, kontraindikace, prevence sekundárních změn, aktivní a pasivní rehabilitace, dechová cvičení, vertikalizace, nácviky sebeobsluhy.	3
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	6

Výsledky vzdělávání

Absolvent/ka:

- zná koncepci intenzivní medicíny, směr jejího vývoje,
- je schopen/a orientovat se v přístrojovém vybavení pracovišť intenzivní medicíny a zvládá manipulaci s ním,
- je schopen/a orientovat se v právní a sociální problematice intenzivní medicíny,
- zná etické aspekty intenzivní péče,
- orientuje se v krizovém managementu a medicíně katastrof,
- je schopen/a uplatňovat hygienický a protiepidemický režim práce,

orientuje se v trendech hojení ran vlhkou a podtlakovou metodou,
 umí poskytovat základní podporu života,
 umí poskytovat rozšířenou podporu života při využití pomůcek dostupných na pracovištích intenzivní medicíny,
 je schopen/a poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči pacientkám při rozšířené podpoře života,
 provádí defibrilaci srdce elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu s automatickým vyhodnocením rytmu,
 ovládá zajištění průchodnosti dýchacích cest bez pomůcek,
 ovládá zajištění průchodnosti dýchacích cest s pomůckami dostupnými na pracovištích intenzivní medicíny,
 zná specifika kyslíkové terapie v intenzivní péči a umí ji aplikovat,
 umí aplikovat transfuzní přípravky a krevní deriváty,
 zná rozdíly základní podpory života s přihlédnutím k věkovým kategoriím,
 zná možnosti diagnostiky a monitorování jednotlivých orgánových systémů v intenzivní medicíně,
 zná základní komplementární vyšetření používaná v intenzivní péči a je schopná je posoudit
 zná vliv imobility na jednotlivé orgánové systémy a umí změnám předcházet,
 umí využívat koncept stimulace vnímání,
 orientuje se v rehabilitačním ošetřování v intenzivní péči.

Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
KPR dospělého (případně na modelu)	5
KPR dítěte (případně na modelu)	5
Zajištění průchodnosti dýchacích cest bez pomůcek	10
Zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí laryngeální masky	2
Asistence u zajištění průchodnosti dýchacích cest endotracheální kanylou	5
Zajištění průchodnosti dýchacích cest endotracheální kanylou (na modelu)	10
Zajištění průchodnosti dýchacích cest endotracheální kanylou	2
Ventilace pacientky pomocí ručního křísícího přístroje s maskou	5
Základní fyzikální vyšetření u pacientky při vědomí	5
Základní fyzikální vyšetření pacientky v bezvědomí	5
Manipulace s lineárním dávkovačem, infuzní pumpou, enterální pumpou, ventilátorem (stabilním, přenosným), ohřívacími přístroji, monitorem, pulzním oxymetrem, analyzátozem krve a dalšími	5
Posouzení laboratorních hodnot (základní iontogram, urea, kreatinin, krevní obraz, koagulace, srdeční enzymy, jaterní funkce)	5

Vyhodnocení monitorovaných parametrů (dýchání, TK, P, TT, saturace O ₂ , EKG) u pacientky při vědomí	5
Vyhodnocení monitorovaných parametrů (dýchání, TK, P, TT, saturace O ₂ , EKG) u pacientky v bezvědomí	5
Edukace pacientky	3
Edukace příbuzných	2
Příprava a podání transfuzních přípravků a krevních derivátů	5
Příprava sterilního stolku k aseptickým výkonům	5

Způsob ukončení modulu:

Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, simulace výkonů na modelu, apod.), splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 1.

3.2.2 Učební osnova odborného modulu OM 2

Odborný modul - OM 2	Intenzivní péče v gynekologii a porodnictví	
Typ modulu	povinný Tento modul může být započten porodním asistentkám, které absolvovaly OM 2 specializačního vzdělávání Intenzivní péče	
Rozsah modulu	10 dnů, tj. 80 hodin teoretické výuky 10 dnů, tj. 80 hodin odborné praxe	
Počet kreditů	50 (40 kreditů za teoretickou část, 10 kreditů za praktickou část)	
Cíl OM 2	Připravit porodní asistentku pro poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče v porodní asistenci o pacientky se závažným přidruženým onemocněním a současně pro využívání dostupného technického vybavení, pomůcek a farmakologických přípravků v intenzivní medicíně	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky	Úvod do problematiky jednotlivých tematických celků OM 2.	2

Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče o pacientky s přidruženým postižením zdraví	Pacientka s přidruženým neurologickým postižením (poruchy vědomí, křečové stavy, epileptický záchvat, status epilepticus, cévní mozkové příhody krvácivé, ischemické, mystenia gravis, polyradikuloneuritis), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče. Iktové jednotky a význam v péči o pacienty.	6
	Pacientka s přidruženou respirační insuficiencí (akutní dušení, astmatický záchvat, status astmaticus, nekardiální plicní edém, chronická obstrukční plicní nemoc), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	4
	Pacientka s přidruženým kardiovaskulárním postižením (akutní koronární syndrom, klinicky významné arytmie, plicní embolie, kardiomyopatie), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	6
	Pacientka s přidruženým postižením gastrointestinálního traktu (GIT) a se stomiemi (náhlé příhody břišní, zánětlivá a nádorová onemocnění, hyperemesis gravidarum, hepatopatie, trauma a polytrauma v těhotenství), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	4
	Pacientka s přidruženým postižením uropoetického systému (zánětlivá onemocnění, nádorová onemocnění), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	3
	Poruchy vnitřního prostředí (vodní a elektrolytové hospodářství, acidobazická rovnováha), příčiny patologických změn, klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	4
	Pacientka s poruchou metabolismu (diabetes mellitus, hypoglykemické a hyperglykemické koma), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	3
	Pacientka s přidruženým onemocněním endokrinního systému (onemocnění podvěsku mozkového, štítné žlázy, nadledvin, akutní stavy s nimi spojené), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	3
	Pacientka se závažným infekčním onemocněním, (meningokoková meningitida, syphillis, syndrom získaného imunodeficitu, hepatitidy), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	2
	Pacientka s přidruženým hematologickým postižením v kritickém stavu (vrozené a získané koagulopatie, hemolýza, anémie), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	2

Základy vysoce specializované ošetrovatelské péče o pacientky s akutním onemocněním v gynekologii	Akutní stavy gynekologické povahy (krvácení při poranění rodidel, krvácení z děložního čípku, krvácení z dutiny děložní, krvácení do dutiny břišní, mimoděložní těhotenství), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	2
	Náhlé příhody v gynekologii spojené se symptomem bolesti (salpingitis, adnexitis, pelvoperitonitis, peritonitis), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	1
	Akutní stavy v porodnictví (abrupce placenty, placenta praevia, placenta ante tempus, potrat, peripartální a post partální krvácení, ruptura dělohy, poruchy tonu děložního, porodní traumata, poruchy odlučování placenty, embolie plodovou vodou), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, komplikace. Zhodnocení KTG záznamu a rozpoznání fyziologického a patologického záznamu. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	3
Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče o pacientky na umělé plicní ventilaci	Základy umělé plicní ventilace (UPV). Stavy vyžadující UPV. Invazivní a neinvazivní umělá plicní ventilace (indikace, ventilační režimy, ovlivnění respiračního systému UPV). Komplikace a nežádoucí účinky UPV. Problematika odvykání od ventilátoru. Extubace pacientky. Komplexní vysoce specializovaná ošetrovatelská péče o pacientky na umělé plicní ventilaci (péče o endotracheální a tracheostomickou kanylu, toaleta dýchacích cest, způsoby odsávání a dechová rehabilitace, endobronchiální laváže). Komunikace s pacientkou na UPV. Hygienická péče o pacientku na UPV (péče o oči, uši, vlasy, dutinu ústní, nosní, kůži, nehty, genitálie a další oblasti). Ošetřování invazivních vstupů. Péče o vyprazdňování. Péče o spánek a o duševní hygienu.	8
Výživa kriticky nemocných	Enterální výživa pacientky v intenzivní péči. Význam kvalitní výživy při kritických stavech. Indikace, způsoby podávání, druhy výživy, možné komplikace. Pozice nutričního terapeuta v ošetrovatelském týmu.	2
	Parenterální výživa pacientky v intenzivní péči. Indikace, způsoby aplikace, druhy přípravků, komplikace a jejich prevence, přístrojové vybavení a laboratorní monitorace.	2
Diagnostické metody	Základy elektrokardiografického vyšetření (EKG) - analýza křivky, odraz jednotlivých poruch srdečního rytmu na EKG záznamu.	2
Základy farmakologie	Základy farmakokinetiky a farmakodynamiky. Hlavní lékové skupiny používané na pracovištích intenzivní medicíny. Žádoucí a nežádoucí účinky léčiv na organismus, lékové formy, nástup účinku. Nitrožilní převody a náhrady v intenzivní medicíně.	8
Psychologické aspekty a komunikace s pacientkami v závažných a kritických stavech	Interpersonální dovednosti v intenzivní medicíně. Vývojová hlediska v péči o kriticky nemocné. Psychologická problematika závažného a kritického stavu. Psychologické aspekty vážných a kritických stavů. Komunikace a přístup k pacientkám v závažném a kritickém stavu a k jejich příbuzným. Supervize.	7

Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	6
------------------------	-----------------------------------	---

Výsledky vzdělávání

Absolvent/ka:

umí vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením zdraví neurologického charakteru,
 umí vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením respiračního systému,
 umí vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením kardiovaskulárního systému,
 umí vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením GIT,
 umí vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením uropoetického systému,
 je schopen/a rozeznat poruchy vnitřního prostředí, včetně komplikací a podílet se na jejich řešení,
 umí vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým diabetem mellitem,
 umí vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám se závažným postižením endokrinního systému,
 umí vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s hematologickým postižením,
 umí vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám se závažným infekčním onemocněním,
 zná základy vysoce specializované ošetrovatelské péče o pacientky s akutním stavem v gynekologii a porodnictví a podílí se na jejím poskytování,
 ovládá problematiku komplexní vysoce specializované ošetrovatelské péče o pacientky vyžadující UPV včetně rizik, komplikací s tím souvisejících a podílí se na jejich řešení,
 umí sledovat funkčnost speciální přístrojové techniky k provádění umělé plicní ventilace a zajišťovat její stálou připravenost,
 umí poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči pacientkám s poruchou vědomí,
 umí specifikovat jednotlivé druhy výživy, aplikovat je kriticky nemocným, rozpoznat komplikace a podílet se na jejich řešení,
 umí rozpoznat základní poruchy srdečního rytmu na EKG,
 je schopen/a orientovat se ve farmakologických prostředcích užívaných v intenzivní medicíně, zná jejich indikace a účinky,
 umí správně aplikovat farmakologické prostředky užívané v intenzivní medicíně a rozpoznat nežádoucí účinky,
 umí aplikovat psychologické aspekty ošetrovatelské péče v intenzivní medicíně,
 je připraven/a na komunikaci s pacientkami v kritickém stavu a jejich nejbližšími,
 umí aplikovat psychologický přístup a techniky komunikace v interpersonálních vztazích,
 umí pečovat o své duševní zdraví.

Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
Příprava ventilátoru k UPV	5

Napojení pacientky na ventilátor	5
Napojení pacientky na neinvazivní umělou plicní ventilaci	5
Odsávání z dýchacích cest uzavřeným odsávacím systémem	5
Odsávání z dýchacích cest otevřeným odsávacím systémem	5
Změna polohy endotracheální kanyly	5
Odběr krve na vyšetření krevních plynů a acidobazické rovnováhy ve spojení s UPV a analýza výsledků	5
Sledování a analýza ventilačních parametrů	5
Posouzení stavu výživy na základě laboratorních vyšetření	5
Zhodnocení stavu vědomí s využitím hodnotících metodik	5
Zhodnocení hloubky analgosedace s využitím hodnotících metodik	5
Vyhodnocení údajů o stavu pacientky při odpojování od ventilátoru	3
Uplatnění správného postupu při odpojování pacientky od ventilátoru	3
Analýza EKG křivky	5
Posouzení KTG záznamu	10

Způsob ukončení modulu:

Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, simulace výkonů na modelu, apod.), splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 2.

3.2.3 Učební osnova odborného modulu OM 3

Odborný modul - OM 3	Diagnostické, terapeutické a ošetrovatelské výkony v gynekologii a porodnictví
Typ modulu	povinný
Rozsah modulu	5 dnů, tj. 40 hodin teoretické výuky 5 dnů, tj. 40 hodin odborné praxe
Počet kreditů	25 (20 kreditů za teoretickou část, 5 kreditů za praktickou část)

Cíl OM 3	Přípravit porodní asistentku pro poskytování specifické ošetrovatelské péče v porodní asistenci pacientkám, starším 10 let se závažným postižením vybraných orgánových systémů včetně provádění základních diagnostických a terapeutických výkonů v intenzivní péči v gynekologii a porodnictví.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky	Úvod do problematiky jednotlivých tematických celků OM 3	1
Základní diagnostické, terapeutické a ošetrovatelské výkony v gynekologii porodnictví	Příprava pacientky a asistence při zavádění centrálních žilních katetrů, perkutánní endoskopické gastrostomie (PEG), drenáži hrudníku, zavádění a ověřování gastrické sondy a další. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče o pacientku při výkonu a po výkonu. Možné komplikace a jejich řešení.	3
	Příprava pacientky pro punkci arterií. Indikace, vyšetření před punkcí, zásady asepse, zásady vstupu do arteriálního řečiště, ošetření po punkci.	1
	Praktické nácviky	1
	Příprava pacientky a asistence při očišťovacích metodách krve (hemodialýza, hemofiltrace, hemodialfiltrace, plasmaferéza). Indikace, kontraindikace, dělení, akutní a chronický program, cévní přístupy, principy očišťování, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	3
	Vigilní koma, persistentní a permanentní vegetativní stav. Definice, způsob přístupu, možnosti stimulace vnímání, spolupráce s rodinou. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče včetně péče v konceptu stimulace vnímání.	2
	Onemocnění prsu, dělohy, vaječníků a vulvy, klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, operační výkony, komplikace. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	2
	Specifika onkogynekologie (možnosti léčby, nežádoucí účinky ozařování a chemoterapie). Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	1
Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče o pacientky s akutním stavem v těhotenství	Pacientka s akutními stavy v těhotenství (hyperstimulační ovariální syndrom, mimoděložní těhotenství, preeklampsie, eklampsie, těhotenský diabetes mellitus, hepatopatie a poruchy koagulací v těhotenství /HELLP syndrom/, hypertenze v těhotenství, těhotenství a porod u HIV pozitivních žen), klinické projevy, diagnostika, možnosti léčby, ovlivnění plodu, komplikace. Pacientka se zmlklým těhotenstvím. Domácí násilí na těhotných ženách. Vysoce specializovaná ošetrovatelská péče.	5

Specifika farmakologie u těhotných	Léky v těhotenství, farmakokinetika, rizika a zásady farmakoterapie v těhotenství, farmaka s významnými nežádoucími účinky na plod. Abusus v těhotenství, těhotenství a porod u drogově závislých. Vysoce specializovaná péče o pacientku se závislostí.	4
Základy anesteziologie v gynekologii a porodnictví	Základy anesteziologie, ovlivnění bolesti. Definice, cíl, volba způsobu anestézie. Plánované a akutní výkony. Anestézie celková (stádia anestézie, údobí anestézie, farmaka, komplikace celkové anestézie). Anestézie regionální (topická, infiltrační, subarachnoideální a epidurální), pomůcky, komplikace, kontraindikace. Epidurální analgézie (indikace, kontraindikace, komplikace). Přístrojové vybavení anesteziologického pracoviště, dokumentace.	5
	Předoperační příprava pacientky. Předoperační vyšetření, všeobecná příprava, psychologická příprava, anesteziologická příprava, lačnění, premedikace a její farmakologické složky. Předání pacientky na operační sál, polohování pacientky, jednodenní chirurgie.	2
	Specifika anestézie v gynekologii (operační výkony diagnostické, terapeutické, onkologické, operační přístupy, operační polohy, rizika a komplikace). Anestézie v porodnictví (plánovaný a neplánovaný císařský řez, indikace, volba způsobu anestézie, postup a asistence u císařského řezu).	2
	Vysoce specializovaná péče o pacientky po abdominálním operačním výkonu (laparoskopickém výkonu, po císařském řezu), tišení pooperační bolesti.	2
Psychologický přístup k pacientkám v krizových situacích v gynekologii a porodnictví	Zásady psychologického přístupu. Koncepce psychoterapeutického přístupu. Cíle psychoterapeutického přístupu. Možnosti navozování změny (působení na rozumovou stránku, na citovou stránku, působení na změnu chování). Podpůrný psychoterapeutický rozhovor, nedirektivní rozhovor:- zásady vedení podpůrného rozhovoru- chyby při vedení pomáhajícího rozhovoru.	4
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	2

Výsledky vzdělávání

Absolvent/ka:

- zná diagnostické a terapeutické výkony prováděné v gynekologii a porodnictví,
- umí pečovat o pacientku před, v průběhu a po diagnostických a terapeutických výkonech, pod přímým vedením lékaře ovládá punkci artérií,
- zná základy očišťovacích metod krve,
- umí pečovat o pacientky ve vigilním komatu,
- umí pečovat o pacientky s onemocněním prsu, vaječnicků, dělohy a vulvy,
- umí pečovat o pacientky s onkogynekologickým onemocněním,
- umí poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči pacientkám s akutním stavem v

těhotenství,
zná specifika farmakologie u těhotných a rodiček,
orientuje se v problematice anesteziologie v gynekologii a porodnictví,
umí připravit a předat pacientku k operačnímu výkonu,
umí pečovat o pacientku u které jsou užívány metody ovlivnění bolesti,
umí pečovat o pacientku po operačním výkonu v gynekologii a porodnictví,
zná specifika péče o těhotnou a rodičku v intenzivní medicíně.

Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
Příprava pomůcek a asistence u zajištění centrálního žilního vstupu	3
Předoperační příprava pacientky	3
Příprava přístrojového vybavení k celkové anestezii	3
Příprava a asistence u celkové anestézie	3
Příprava a asistence u regionální anestézie	3
Ošetření pacientky při očišťovacích metodách krve	3
Ošetření pacientky při užití invazivních metod léčby bolesti	2
Punkce artérie	5
Příprava farmak k celkové anestézii	3
Péče o pacientku s tracheotomií	2

Způsob ukončení modulu:

Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, simulace výkonů na modelu, apod.), splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 3.

3.2.4 Učební osnova odborného modulu OM 4

Odborný modul - OM 4	Intenzivní péče o novorozence
Typ modulu	Povinný
Rozsah modulu	5 dnů, tj. 40 hodin teoretické výuky 5 dnů, tj. 40 hodin odborné praxe
Počet kreditů	25 (20 kreditů za teoretickou část, 5 kreditů za praktickou část)
Cíl OM 4	Připravit porodní asistentku pro požadované činnosti oboru intenzivní péče o novorozence.

Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Úvod do problematiky	Úvod do problematiky jednotlivých tematických celků OM 4	1
Vyšetřování a hodnocení novorozence v intenzivní péči	Metody a prostředky k vyšetřování, hodnocení a zajišťování potřeb novorozenců v resuscitační a intenzivní péči, včetně nutričních. Screeningová vyšetření.	3
Uspokojování potřeb nemocných novorozenců	Vytváření podmínek pro poporodní adaptaci patologického novorozence, management bezpečnosti v péči o novorozence. Tvorba ošetrovatelského plánu péče.	2
Resuscitace novorozence na porodním sále	Příprava k resuscitaci (anticipace, zastoupení personálu), pomůcky k resuscitaci, jednotlivé kroky resuscitace, farmaka nezbytná k resuscitaci (jejich příprava a způsoby podání). První ošetření patologického novorozence po porodu. Stavů vyžadující zvláštní postup resuscitace. Komplikace resuscitace.	3
	Nácvik na modelech.	2
	Zajišťování dýchacích cest novorozence s pomůckami.	1
	Nácvik na modelech.	1
Nejčastější stavy vedoucí k příjmu novorozence na JIP	<p>Porodní poranění (příčiny, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče).</p> <p>Perinatální asfyxie (příčiny, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče).</p> <p>Plicní patologie novorozenců (vrozená, získaná) příčiny, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče.</p> <p>Infekce novorozenců (vrozené, získané) příčiny, původci, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče.</p> <p>Hematologická problematika novorozenců (novorozenecké žloutenky, anémie, poruchy koagulace), příčiny, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče.</p> <p>nemocnění GIT (vrozená, získaná) příčiny, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče</p> <p>Onemocnění močového ústrojí (vrozená, získaná), příčiny, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče.</p> <p>Onemocnění kardiovaskulárního aparátu (poruchy kardiopulmonální přestavby), příčiny, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče.</p> <p>Neurologická problematika (příčiny, klinické projevy, diagnostika, léčba, ošetrovatelská péče).</p> <p>Syndrom třeseného dítěte (SBS). Neonatální abstinenční syndrom (NAS). Syndrom náhlého úmrtí kojence (SIDS).</p> <p>Příčiny, klinické projevy, diagnostika, léčba, prevence, ošetrovatelská péče.</p>	12

Intenzivní péče o novorozence	Zajištění termoneutrálního prostředí na JIP (produkce a ztráty tepla, teplotní stres, výhody a nevýhody inkubátorů a otevřených vyhřívaných lůžek, apod.).	1
	Hygienická péče (první koupel, koupel v inkubátoru, použití emoliencií, dezinfekcí a adheziv), hodnocení rizika poškození kůže, komplikace a jejich prevence. Bariérová ošetrovatelská péče.	2
	Indikace a postupy kyslíkové terapie. Umělá plicní ventilace (indikace, ventilační režimy, komplikace, extubace). Péče o novorozence na UPV.	3
	Péče o novorozence s hyperbilirubinémií (péče o oči, kůži, tělesnou teplotu, výživu a vyprazdňování). Výměnná transfuze (příprava, provedení, dokumentace).	1
	Zajišťování cévních vstupů (pomůcky a techniky zavádění, místa vstupu, komplikace a jejich řešení), ošetrovatelská péče.	1
	Enterální a parenterální výživa (kojení nedonošených, umělá výživa, druhy roztoků pro parenterální výživu, jejich indikace a kontraindikace), způsoby podávání (zavádění a ověřování gastrické sondy, péče o perkutánní gastrostomii, alternativní techniky krmení), komplikace.	3
	Nácvik na modelech.	1
	Léčba a tišení bolesti (nefarmakologická, farmakologická), hodnocení bolesti dostupnými škálami.	2
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	1

Výsledky vzdělávání

Absolvent/ka:

umí vyšetřit a ošetřit nemocného novorozence, zhodnotit jeho stav a předejít komplikacím, zná postupy kardiopulmonální resuscitace novorozence a umí je provádět, zná farmaka nezbytná k resuscitaci, resuscitační péči a léčbě bolesti u novorozenců, zná akutní stavy vedoucí k příjmu novorozence na JIP, jejich příčiny, obecné a specifické příznaky, umí je řešit, vyhodnotit rizika vzniku komplikací, zná jejich prevenci, zná metody, pomůcky a postupy k zajišťování dýchacích cest, umělé plicní ventilace, cévních vstupů, vyprazdňování, nutričních potřeb, termoneutrálního prostředí, umí pečovat o kůži novorozence, zná hygienické a právní normy nezbytné pro vedení a řízení ošetrovatelské péče poskytované novorozencům na JIP, management bezpečného prostředí pro novorozence, zná přístrojovou techniku používanou v péči o nemocné novorozence.

Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
----------------------	-------------------------------

Fyzikální vyšetření nemocného novorozence, zhodnocení jeho vitálních funkcí	5
Zhodnocení projevů bolesti novorozence s pomocí dostupných hodnotících škál	5
Nefarmakologické tišení bolesti novorozence (úpravou polohy, chováním, aplikací sacharózy, léčebným dotykem, dotykem na kontralaterální straně, apod.)	5
Zhodnocení rizika vzniku poškození kůže	5
Stanovení ošetrovatelské anamnézy, diagnózy a plánu péče u novorozence	5
Příprava pomůcek k resuscitaci novorozence, k zajištění dýchacích cest, k extubaci, asistence při výkonu	5
Zajištění průchodnosti dýchacích cest novorozence endotracheální kanylou (na modelu)	10
Asistence u zajištění průchodnosti dýchacích cest novorozence endotracheální kanylou	3
Příprava pomůcek a zajištění periferních žilních vstupů u novorozence	5
Odsátí z dýchacích cest, event. endobronchiální laváž novorozence s endotracheální kanylou	5
Koupele novorozence v inkubátoru, na otevřeném vyhřívaném lůžku	5
Zavedení gastrické sondy, ověření její polohy, výživa dítěte sondou	5
Výživa novorozence alternativními technikami (kádinkou, stříkačkou, lžičkou, suplementorem, apod.)	5
Katetrizace močového měchýře novorozence ženského pohlaví	3
Odběr krevních vzorků na screeningová vyšetření, asistence při screeningových vyšetřeních	5
Edukace rodičů/blízkých v prevenci SBS, SIDS, NAS	5

Způsob ukončení modulu:

Diagnostické metody (např. kolokvium k závěrečné práci na zvolené téma, test, ústní zkouška, simulace výkonů na modelu, apod.), splnění odborné praxe a potvrzení výkonů daných pro odborný modul 4.

3.2.5 Učební osnova odborného modulu OM 5

Odborný modul - OM 5	Odborná praxe na akreditovaném pracovišti pro porodní asistentky z oboru pediatrie
-----------------------------	--

Odborná praxe	5 dnů, tj. 40 hodin praxe na pracovišti akreditovaného zařízení
Počet kreditů	15
Cíl OM 5	Po získání teoretických znalostí připravit porodní asistentku pro praktické zvládnutí poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče o novorozence.
Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
Fyzikální vyšetření nemocného novorozence, zhodnocení jeho vitálních funkcí	5
Zhodnocení projevů bolesti novorozence s pomocí dostupných hodnotících škál	2
Zhodnocení rizika vzniku poškození kůže	2
Odsátí z dýchacích cest novorozence s endotracheální kanylou	2
Zavedení gastrické sondy, ověření její polohy, výživa dítěte sondou	3
Výživa novorozence alternativními technikami (kádinkou, stříkačkou, lžičkou, suplementem, apod)	5
Katetrizace močového měchýře novorozence ženského pohlaví	2
Zajištění průchodnosti dýchacích cest novorozence endotracheální kanylou (na modelu)	10
Asistence u zajištění průchodnosti dýchacích cest novorozence endotracheální kanylou	2
Koupel novorozence v inkubátoru, na otevřeném vyhřívaném lůžku	5
Edukace rodičů/blízkých v prevenci SBS, SIDS, NAS	5

3.2.6 Učební osnova odborného modulu OM 6

Odborný modul - OM 6	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení - intenzivní medicína, porodní sál
-----------------------------	--

Odborná praxe	5 dnů, tj. 40 hodin praxe na pracovišti akreditovaného zařízení
Počet kreditů	15
Cíl OM 6	Po získání teoretických znalostí připravit porodní asistentku pro praktické zvládnutí poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče o pacientku starší 10 let, u které dochází k selhání základních životních funkcí nebo kde toto selhání hrozí a zhodnotit dovednosti na základě uvedených výkonů.
Seznam výkonů	Minimální počet výkonů
KPR dospělého (případně na modelu)	3
Příprava sterilního stolku k aseptickým výkonům	2
Odsávání z dýchacích cest uzavřeným odsávacím systémem	5
Odsávání z dýchacích cest otevřeným odsávacím systémem	5
Zajištění průchodnosti dýchacích cest bez pomůcek	5
Zajištění průchodnosti dýchacích cest pomocí laryngeální masky (příp. na modelu)	5
Asistence u zajištění průchodnosti dýchacích cest endotracheální kanylou	5
Zajištění průchodnosti dýchacích cest endotracheální kanylou (na modelu)	10
Ventilace pacientky pomocí ručního křísícího přístroje s maskou na modelu	10
Ventilace pacientky pomocí ručního křísícího přístroje s maskou	5
Příprava přístrojového vybavení k celkové anestézii	2
Příprava a asistence u celkové anestézie	2
Příprava a asistence u regionální anestézie (epidurální, subarachnoideální)	2
Punkce artérie	1

Ošetření pacientky při užití invazivních metod léčby bolesti	2
Předoperační příprava pacientky	3
Posouzení KTG záznamu	3

3.3 Schopnosti a dovednosti po absolvování odborných modulů

Absolvent/ka odborných modulů je připraven/a:

vysvětlit koncepci a směr intenzivní medicíny,
orientovat se v přístrojovém vybavení pracovišť intenzivní medicíny a zvládat manipulaci s ním,
orientovat se v právní a sociální problematice intenzivní medicíny,
vysvětlit etické aspekty intenzivní péče,
orientovat se v krizovém managementu a medicíně katastrof,
uplatňovat hygienický a protiepidemický režim práce,
orientovat se v trendech hojení ran vlhkou a podtlakovou metodou,
poskytovat základní podporu života,
poskytovat rozšířenou podporu života při využití pomůcek dostupných na pracovištích intenzivní medicíny,
poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči pacientkám při rozšířené podpoře života,
provádět defibrilaci srdce elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu s automatickým vyhodnocením rytmu,
zajišťovat průchodnost dýchacích cest bez pomůcek,
zajišťovat průchodnost dýchacích cest s pomůckami dostupnými na pracovištích intenzivní medicíny,
vysvětlit specifika kyslíkové terapie v intenzivní péči a aplikovat ji,
aplikovat transfuzní přípravky a krevní deriváty,
vysvětlit rozdíly základní podpory života s přihlédnutím k věkovým kategoriím,
vysvětlit možnosti diagnostiky a monitorování jednotlivých orgánových systémů v intenzivní medicíně,
vysvětlit vliv imobility na jednotlivé orgánové systémy a změnám předcházet,
využívat koncept stimulace vnímání,
orientovat se v rehabilitačním ošetřování v intenzivní péči,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením zdraví neurologického charakteru,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením respiračního systému,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením kardiovaskulárního systému,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením GIT,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením uropoetického systému,
rozeznat poruchy vnitřního prostředí, včetně komplikací a podílet se na jejich řešení,

vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým diabetem mellitem,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám se závažným postižením endokrinního systému,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s hematologickým postižením,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám se závažným infekčním onemocněním,
poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči o pacientky s akutním stavem v gynekologii a porodnictví,
poskytovat komplexní vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči o pacientky vyžadující UPV včetně rizik, komplikací s tím souvisejících a podílet se na jejich řešení,
sledovat funkčnost speciální přístrojové techniky k provádění UPV a zajišťovat její stálou připravenost,
poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči pacientkám s poruchou vědomí, specifikovat jednotlivé druhy výživy, aplikovat je kriticky nemocným, rozpoznat komplikace a podílet se na jejich řešení,
rozpoznat základní poruchy srdečního rytmu na EKG,
orientovat se ve farmakologických prostředcích užívaných v intenzivní medicíně, vysvětlit jejich indikace a účinky,
správně aplikovat farmakologické prostředky užívané v intenzivní medicíně a rozpoznat nežádoucí účinky,
aplikovat psychologické aspekty ošetrovatelské péče v intenzivní medicíně, na komunikaci s pacientkami v kritickém stavu a jejich nejbližšími,
aplikovat psychologický přístup a techniky komunikace v interpersonálních vztazích, pečovat o své duševní zdraví,
asistovat a provádět diagnostické a terapeutické výkony v gynekologii a porodnictví, pečovat o pacientku před, v průběhu a po diagnostických a terapeutických výkonech, pod přímým vedením lékaře zvládnout punkci artérií,
vysvětlit základy očišťovacích metod krve,
pečovat o pacientky ve vigilním komatu,
pečovat o pacientky s onemocněním prsu, vaječníků, dělohy a vulvy,
pečovat o pacientky s onkogynekologickým onemocněním,
poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči pacientkám s akutním stavem v těhotenství,
vysvětlit specifika farmakologie u těhotných a rodiček,
orientovat se v problematice anesteziologie v gynekologii a porodnictví,
připravit a předat pacientku k operačnímu výkonu,
pečovat o pacientku u které jsou užívány metody ovlivnění bolesti,
pečovat o pacientku po operačním výkonu v gynekologii a porodnictví,
vysvětlit specifika péče o těhotnou a rodičku v intenzivní medicíně,
vyšetřit a ošetřit nemocného novorozence, zhodnotit jeho stav a předejít komplikacím,
vysvětlit postupy kardiopulmonální resuscitace novorozence a provádět je, vyjmenovat farmaka nezbytná k resuscitaci, resuscitační péči a léčbě bolesti u novorozenců,
vysvětlit akutní stavy vedoucí k příjmu novorozence na JIP, jejich příčiny, obecné a specifické příznaky, řešit je, vyhodnotit rizika vzniku komplikací, a předcházet jim,
vysvětlit metody, pomůcky a postupy k zajišťování dýchacích cest, umělé plicní ventilace, cévních vstupů, vyprazdňování, nutričních potřeb, termoneutrálního prostředí, pečovat o kůži novorozence,
vysvětlit hygienické a právní normy nezbytné pro vedení a řízení ošetrovatelské péče poskytované novorozencům na jednotkách intenzivní péče, management bezpečného

prostředí pro novorozence,
využívat přístrojovou techniku používanou v péči o nemocné novorozence.

4 Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

Akreditované zařízení přidělí každému účastníkovi specializačního vzdělávání školitele, který je zaměstnancem akreditovaného zařízení. Školitel pro teoretickou výuku vypracovává studijní plán a plán plnění praktických výkonů, které má účastník vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje znalosti (vědomosti a dovednosti). Školitel pro praktickou část hodnotí zvládnutí výkonů stanovených vzdělávacím programem. Odborná praxe na odborných pracovištích probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště, má specializovanou způsobilost v oboru a osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Školitel odborné praxe potvrzuje splnění výkonů.

a) Průběžné hodnocení školitelem:

školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka specializačního vzdělávání. Do studijního průkazu zapisuje ukončení každého modulu a získaný počet kreditů.

b) Předpoklad pro vykonání atestační zkoušky:

absolvování teoretické a praktické výuky; včetně splnění požadované odborné praxe v akreditovaném zařízení potvrzené ve studijním průkazu a splnění výkonů obsažených ve vzdělávacím programu potvrzené přiděleným školitelem;
získání příslušného počtu kreditů.

c) Vlastní atestační zkouška probíhá dle vyhlášky [č. 189/2009 Sb.](#), ve znění pozdějších právních předpisů.

5 Profil absolventa

Absolvent specializačního vzdělávání v oboru Intenzivní péče v porodní asistenci je připraven provádět, zajišťovat a koordinovat základní, specializovanou a vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči v gynekologické intenzivní péči a v porodnictví. Je oprávněn na základě vlastního posouzení a rozhodnutí, v souladu s platnou legislativou zabezpečovat intenzivní péči v rozsahu své specializované způsobilosti stanovenou činnostmi, ke kterým je připraven na základě tohoto vzdělávacího programu.

5.1 Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

Porodní asistentka se specializovanou způsobilostí v oboru Intenzivní péče v porodní asistenci je připraven/a:

podílet se na kontinuálním zvyšování kvality a bezpečnosti ošetrovatelské péče v porodní asistenci,

koordinovat práci členů ošetrovatelského týmu v porodní asistenci,
hodnotit kvalitu ošetrovatelské péče v porodní asistenci,
identifikovat faktory ovlivňující kvalitu života pacientek,
provádět průzkumná a výzkumná šetření,
navrhovat a vypracovávat plány edukace pacientek, blízkých osob,
připravovat edukační materiály,
podílet se a vést teoretickou i praktickou výuku specializačního vzdělávání v oboru Intenzivní péče v porodní asistenci,
vysvětlit koncepci a směr intenzivní medicíny,
orientovat se v přístrojovém vybavení pracovišť intenzivní medicíny a zvládat manipulaci s ním,
orientovat se v právní a sociální problematice intenzivní medicíny,
vysvětlit etické aspekty intenzivní péče,
orientovat se v krizovém managementu a medicíně katastrof,
uplatňovat hygienický a protiepidemický režim práce,
orientovat se v trendech hojení ran vlhkou a podtlakovou metodou,
poskytovat základní podporu života,
poskytovat rozšířenou podporu života při využití pomůcek dostupných na pracovištích intenzivní medicíny,
poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči pacientkám při rozšířené podpoře života,
provádět defibrilaci srdce elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu s automatickým vyhodnocením rytmu,
zajišťovat průchodnost dýchacích cest bez pomůcek,
zajišťovat průchodnost dýchacích cest s pomůckami dostupnými na pracovištích intenzivní medicíny,
vysvětlit specifika kyslíkové terapie v intenzivní péči a aplikovat ji,
aplikovat transfuzní přípravky a krevní deriváty,
vysvětlit rozdíly základní podpory života s přihlédnutím k věkovým kategoriím,
vysvětlit možnosti diagnostiky a monitorování jednotlivých orgánových systémů v intenzivní medicíně,
vysvětlit vliv imobility na jednotlivé orgánové systémy a změnám předcházet,
využívat koncept stimulace vnímání,
orientovat se v rehabilitačním ošetrování v intenzivní péči,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením zdraví neurologického charakteru,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením respiračního systému,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením kardiovaskulárního systému,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením GIT,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým postižením uropoetického systému,
rozeznat poruchy vnitřního prostředí, včetně komplikací a podílet se na jejich řešení,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s přidruženým diabetem mellitem,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám se závažným postižením endokrinního systému,
vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám s hematologickým postižením,

vysvětlit principy a podílet se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče pacientkám se závažným infekčním onemocněním,
poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči o pacientky s akutním stavem v gynekologii a porodnictví,
poskytovat komplexní vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči o pacientky vyžadující UPV včetně rizik, komplikací s tím souvisejících a podílet se na jejich řešení,
sledovat funkčnost speciální přístrojové techniky k provádění UPV a zajišťovat její stálou připravenost,
poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči pacientkám s poruchou vědomí, specifikovat jednotlivé druhy výživy, aplikovat je kriticky nemocným, rozpoznat komplikace a podílet se na jejich řešení,
rozpoznat základní poruchy srdečního rytmu na EKG záznamu,
orientovat se ve farmakologických prostředcích užívaných v intenzivní medicíně, vysvětlit jejich indikace a účinky,
správně aplikovat farmakologické prostředky užívané v intenzivní medicíně a rozpoznat nežádoucí účinky,
aplikovat psychologické aspekty ošetrovatelské péče v intenzivní medicíně,
na komunikaci s pacientkami v kritickém stavu a jejich nejbližšími,
aplikovat psychologický přístup a techniky komunikace v interpersonálních vztazích,
pečovat o své duševní zdraví,
asistovat a provádět diagnostické a terapeutické výkony v gynekologii a porodnictví,
pečovat o pacientku před, v průběhu a po diagnostických a terapeutických výkonech, pod přímým vedením lékaře zvládnout punkci artérií,
vysvětlit základy očišťovacích metod krve,
pečovat o pacientky ve vigilním komatu,
pečovat o pacientky s onemocněním prsu, vaječníků, dělohy a vulvy,
pečovat o pacientky s onkogynekologickým onemocněním,
poskytovat vysoce specializovanou ošetrovatelskou péči pacientkám s akutním stavem v těhotenství,
vysvětlit specifika farmakologie u těhotných a rodiček,
orientovat se v problematice anesteziologie v gynekologii a porodnictví,
připravit a předat pacientku k operačnímu výkonu,
pečovat o pacientku u které jsou užívány metody ovlivnění bolesti,
pečovat o pacientku po operačním výkonu v gynekologii a porodnictví,
vysvětlit specifika péče o těhotnou a rodičku v intenzivní medicíně,
vyšetřit a ošetřit nemocného novorozence, zhodnotit jeho stav a předejít komplikacím,
vysvětlit postupy kardiopulmonální resuscitace novorozence a provádět je, vyjmenovat farmaka nezbytná k resuscitaci, resuscitační péči a léčbě bolesti u novorozenců,
vysvětlit akutní stavy vedoucí k příjmu novorozence na JIP, jejich příčiny, obecné a specifické příznaky, řešit je, vyhodnotit rizika vzniku komplikací, a předcházet jim,
vysvětlit metody, pomůcky a postupy k zajišťování dýchacích cest, umělé plicní ventilace, cévních vstupů, vyprazdňování, nutričních potřeb, termoneutrálního prostředí, pečovat o kůži novorozence,
vysvětlit hygienické a právní normy nezbytné pro vedení a řízení ošetrovatelské péče poskytované novorozencům na jednotkách intenzivní péče, management bezpečného prostředí pro novorozence,
využívat přístrojovou techniku používanou v péči o nemocné novorozence.

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací instituce, zdravotnická zařízení a pracoviště zajišťující výuku účastníků specializačního vzdělávání musí být akreditována dle ustanovení §45 zákona č. 96/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování specializačního vzdělávání dle příslušného vzdělávacího programu. Minimální kritéria akreditovaných zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

Personální požadavky

Školitelem se rozumí zaměstnanec akreditovaného zařízení ve smyslu zákona č. 96/2004 Sb. ve znění pozdějších právních předpisů, který organizuje a řídí teoretickou nebo praktickou část specializačního vzdělávání*.

* školitelem může být i mentor, pokud splňuje požadavky na školitele stanovené vzdělávacím programem

Školitelem může být pouze porodní asistentka se specializovanou způsobilostí v oboru specializace nebo všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí v oboru Intenzivní péče, která je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“ a má v intenzivní medicíně minimálně 3 roky praxe po ukončení specializované způsobilosti. Lektorem pro teoretickou výuku se rozumí zdravotnický nebo jiný odborný pracovník, který se podílí na výuce v teoretické části specializačního vzdělávání.

Lektorem může být zdravotnický pracovník, který je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“.

Všeobecná sestra pracující bez odborného dohledu s profesními zkušenostmi a výkonem povolání v délce nejméně 5 let.

Lékař s atestací v příslušném oboru.

Další odborný pracovník s jinou kvalifikací (JUDr., Ing. atd.), která odpovídá zaměření vzdělávacího programu (předměty jako je management, právní problematika, krizový management, atd.).

Doklady o odborné, specializované event. pedagogické způsobilosti, o délce odborné praxe.

Materiální a technické vybavení

Modely a simulátory potřebné k výuce praktických dovedností - modely a simulátory k výuce KPR, které signalizují správnost postupu KPR včetně grafického záznamu, modely a simulátory k zajištění průchodnosti dýchacích cest jednotlivými pomůckami včetně obtížné intubace, modely a simulátory umožňující punkci a kanylaci artérie radialis včetně simulace obtížného zavedení kanyly, modely a simulátory k výuce KPR u dětí a novorozenců, které signalizují správnost postupu KPR, modely a simulátory k zajišťování dýchacích cest, k obtížné intubaci, modely a pomůcky k cévkování dívek, k punkci a kanylaci artérie radialis, k zavádění gastrické sondy, simulátory k výuce syndromu třeseného dítěte, fetálního alkoholového syndromu, apod.

Pro teoretickou část vzdělávacího programu standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem a s možností přístupu k internetu.

Musí odpovídat standardům a platné legislativě.

Přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení).

Organizační a provozní požadavky

Pro teoretickou část vzdělávacího programu - jiná zařízení, která mají smluvní vztah s poskytovatelem zdravotní péče dle příslušného oboru specializace.

Pro praktickou část vzdělávacího programu - poskytování zdravotní péče dle příslušného oboru.

Pro praktickou část vzdělávacího programu smluvní vztah s jedním nebo více akreditovaným zařízením z důvodu zajištění komplexnosti vzdělávacího programu.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany včetně ochrany před ionizujícím zářením.

Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

7 Tabulka modulů

Specializační vzdělávání v oboru				
Kód	Typ	Název	Rozsah	Počet kreditů
ZM	P	Organizační a metodické vedení specializované ošetrovatelské péče	1 týden T - 40 hodin	20 (á 4 kredity/den)
OM 1	P	Úvod do intenzivní medicíny, podpora života	2 týdny T - 80 hodin 1 týden Pr - 40 hodin	40 (á 4 kredity/den) 5 (á 1 kredit/den)
OM 2	P	Intenzivní péče v gynekologii a porodnictví	2 týdny T - 80 hodin 2 týdny Pr - 80 hodin	40 (á 4 kredity/den) 10 (á 1 kredit/den)
OM 3	P	Diagnostické, terapeutické a ošetrovatelské výkony v gynekologii a porodnictví	1 týden T - 40 hodin 1 týden Pr - 40 hodin	20 (á 4 kredity/den) 5 (á 1 kredit/den)
OM 4	P	Intenzivní péče o novorozence	1 týden T - 40 hodin 1 týden Pr - 40 hodin	20 (á 4 kredity/den) 5 (á 1 kredit/den)
OM 5	P	Odborná praxe na akreditovaném pracovišti pro porodní asistentky z oboru pediatrie	1 týden Pr - 40 hodin AZ	15 (á 3 kredity/den)

OM 6	P	Odborná praxe na pracovišti akreditovaného zařízení - intenzivní péče, porodní sál	1 týden Pr - 40 hodin AZ	15 (á 3 kredity/den)
			T - teorie Σ 280 Pr - praxe Σ 200 Pr - AZ Σ 80 hodin	
			Celkem 560 hodin	195 kreditů

Vysvětlivky: P - povinné, T - teorie, Pr - praxe, P - AZ - praxe na akreditovaném pracovišti

8 Seznam doporučených zdrojů

Doporučená literatura

BÁRTLOVÁ, S.; SADÍLEK, P.; TÓTHOVÁ, V. Výzkum a ošetřovatelství. 2. přeprac. a dopl. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 146 s. ISBN 80-7013-416-X.

BARTOŠÍKOVÁ, I. O syndromu vyhoření pro zdravotní sestry. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2006. 86 s. ISBN 80-7013-439-9.

BENEŠ, M. Andragogika. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 135 s. ISBN 978-80-247-2580-2.

ČERNÝ, V. Sepse v intenzivní péči. 2. vyd. Praha: Maxdorf, 2005. 212 s. ISBN 80-7345-054-2.

DOBIÁŠ, V. Urgentní zdravotní péče. 1. čes. vyd. Martin: Osveta, 2007. 178 s. ISBN 978-80-8063-258-8.

DOLEŽEL, Z.; KOPEČNÁ, L. Akutní selhání ledvin u dětí: současné léčebné postupy. 1. vyd. Brno: IDV PZ, 2000. 58 s. ISBN 80-7013-307-4.

DOSTÁL, P. a kol. Základy umělé plicní ventilace. 2. rozšíř. vyd. Praha: Maxdorf, 2005. 292 s. ISBN 80-7345-059-3.

FENDRYCHOVÁ, J.; KLIMOVIČ, M. Péče o kriticky nemocné dítě. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 402 s. ISBN 80-7013-427-5.

HÁJEK, Z. Rizikové a patologické těhotenství. 1. čes. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. 443 s. ISBN 80-247-0418-8.

HAMPTON, J. R. EKG stručně, jasně, přehledně. 2. rozšíř. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 149 s. ISBN 80-247-0960-0.

HANDL, Z. Monitorování pacientů v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči - vybrané kapitoly. 4. dopl. vyd. dotisk. Brno: NCO NZO, 2007. 149 s. ISBN 978-80-7013-459-7.

HLAVÁČKOVÁ, D.; ŠTOREK, J.; FIŠER, V. Krizová připravenost zdravotnictví. 1. vydání, Brno: NCO NZO, 2007. 198 s. ISBN 978-80-7013-452-8.

IVANOVÁ, K.; ŠPIRUDOVÁ, L; KUTNOHORSKÁ, J. Multikulturní ošetrovatelství I. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 248 s. ISBN 80-247-1212-1.

JANDA, J. a kol. Dětská nefrologie. 1. vyd. Praha: Galén, 2006. 261 s. ISBN 80-7262-378-8.

KALINA, M. Akutní neurologie - intenzivní péče v neurologii. 1. vyd. Praha: Triton, 2000. 197 s. ISBN 80-7254-100-5.

KAPOUNOVÁ, G. Ošetrovatelství v intenzivní péči. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 350 s. ISBN 978-80-247-1930-9.

KLUSOŇOVÁ, E.; PITNEROVÁ, J. Rehabilitační ošetrování pacientů s těžkými poruchami hybnosti: určeno zdravotním sestram. 2. dopl. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 117 s. ISBN 80-7013-423-2.

KOBYLKOVÁ, J. A KOL. Základy gynekologie a porodnictví. 1. vyd. Praha: Galén, 2005. 368 s. ISBN 80-7262-315-X.

KOLÁŘ, J. a kol. Kardiologie pro sestry intenzivní péče a studenty medicíny. 4. dopl. přeprac. vyd. Praha: Galén, 2009. 480 s. ISBN 978-80-7262-604-5.

KOLEKTIV AUTORŮ. Sestra a urgentní stavy. 1. čes. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 549 s. ISBN 978-80-247-2548-2.

KŘIVOHLAVÝ, J. Sestra a stres. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 119 s. ISBN 978-80-247-3149-0.

LACHMANOVÁ, J. Vše o hemodialýze pro sestry. 1. vyd. Praha: Galén, 2008. 130 s. ISBN 978-80-7262-552-9.

LEIFER, G. Úvod do porodnického a pediatrického ošetrovatelství. 1. čes. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. 952 s. ISBN 80-247-0668-7.

MAJOR, M.; SVOBODA, L. Náhrada funkce ledvin - hemodialýza, peritoneální dialýza, transplantace. 1. vyd. Praha: Triton, 2000. 38 s. ISBN 80-7254-127-7.

MARKOVÁ, M. A KOL. Role sestry specialistky, 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2008. 102 s. ISBN 978-80-7013-488-7.

MINIBERGEROVÁ, L.; JIČÍNSKÁ, K. Vybrané kapitoly z psychologie pro zdravotnické pracovníky. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2010. 78 s. ISBN 978-80-7013-513-6.

MUNZAROVÁ, M. Zdravotnická etika od A do Z. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 156 s. ISBN 80-247-1024-2.

MUŽÍK, J. Didaktika profesního vzdělávání dospělých. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2005. 202 s. SBN 80-7238-220-9.

NOVÁK, I. Intenzivní péče v pediatrii. 1. vyd. Praha: Galén, 2008. 579 s. ISBN 978-80-7262-512-3.

NOVÁK, I.; MATĚJOVIČ, M.; ČERNÝ, V. Akutní selhání ledvin a eliminační techniky v intenzivní péči. 1. vyd. Praha: Maxdorf, 2008. 147 s. ISBN 978-80-7345-162-2.

PLAMÍNEK, J. Vzdělávání dospělých: průvodce pro lektory, účastníky a zadavatele. 1. vyd. Praha:

Grada Publishing, 2010. 318 s. ISBN 978-80-247-3235-0.

POKORNÁ, A. Efektivní komunikační techniky v ošetrovatelství. 2. přeprac. vyd. Brno: NCO NZO, 2008. 100 s. ISBN 978-80-7013-466-5.

POKORNÝ, J. a kol. Urgentní medicína. 1. vyd. Praha: Galén. 2004. 547 s. ISBN 80-7262-259-5.

PRUDIL, L. Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví. 4. dopl. vyd. Brno: NCO NZO, 2006. 77 s. ISBN 80-7013-433-X.

PRŮCHA, J. Moderní pedagogika. 4. aktualizované a dopl. vyd. Praha: Portál, 2009. 488 s. ISBN 978-80-7367-503-5.

ROZTOČIL, A. Porodnictví. 1. vyd. Brno: IDVPZ, 2001. 333 s. ISBN 80-7013-339-2.

RYŠAVÁ, M. Základy anesteziologie a resuscitace u dětí. 2. vyd. Brno: NCO NZO, 2004. 234 s. ISBN 80-7013-400-3.

SOVOVÁ, E. a kol. EKG pro sestry. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 112 s. ISBN 80-247-1542-2.

SULKOVÁ, S. A KOL. Hemodialýza. Praha: Maxdorf, 2000. 1. vyd. 693 s. ISBN 80-85912-22-8.

SVOBODNÍK, P. Management pro zdravotníky v kostce. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2009. 125 s. ISBN 978-80-7013-498-6.

ŠEVČÍK, P.; ČERNÝ, V.; VÍTOVEC, J. Intenzivní medicína. 2. rozšíř. vyd. Praha: Galén, 2003. 422 s. ISBN 80-7262-203-X.

ŠEVELA, K.; ŠEVČÍK, P.; KRAUS, R. Akutní intoxikace v intenzivní medicíně. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. 248 s. ISBN 80-7169-843-1.

ŠKRLA, P. Především neublížit: cesta k prevenci pochybení v léčebné a ošetrovatelské péči. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 162 s. ISBN 80-7013-419-4.

ŠKRLA, P.; ŠKRLOVÁ, M. Kreativní ošetrovatelský management. 1. vyd. Praha: Advent-Orion, 2003. 477 s. ISBN 80-7072-841-1.

ŠPIRUDOVÁ, L. Multikulturní ošetrovatelství II. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 248 s. ISBN 80-247-1213-X.

ŠTEJFA, M. a kol. Kardiologie. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 722 s. ISBN 978-80-247-1385-4.

TEPLAN, V. a kol. Praktická nefrologie. 2. zcela přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 496 s. ISBN 80-247-1122-2.

TESAŘ, V. Nefrologie. 1. vyd. Praha: Triton, 2003. 182 s. ISBN 80-7254-422-5.

TYRLÍKOVÁ, I. a kol. Neurologie pro sestry. 1. vyd. Brno: IDV PZ, 1999. 287 s. ISBN 80-7013-287-6.

ÚLEHLOVÁ, D. A KOL. Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2009, 116 s. ISBN 978-80-7013-502-0.

VONDRÁČEK, L.; VONDRÁČEK, J. Odpovědnost při poskytování ošetrovatelské péče. 1. vyd. Praha: Galén, 2006. 30 s. ISBN 80-7262-392-3.

VONDRÁČEK, L.; VONDRÁČEK, J. Pochybení a sankce při poskytování ošetrovatelské péče. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. 68 s. ISBN 80-247-0705-5.

VYBÍRAL, Z. Psychologie komunikace. 2. vyd. Praha: Portál, 2009. 319 s. ISBN 978-80-7367-387-1.

ZADÁK, Z. Výživa v intenzivní péči. 2. rozšíř. a aktual. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 542 s. ISBN 978-80-247-2844-5.

ZEMAN, K. Poruchy srdečního rytmu v intenzivní péči. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 175 s. ISBN 80-7013-222-1.

ZEMANOVÁ, J. Základy anesteziologie - 1 část. 2. přeprac. vyd. Brno: NCO NZO, 2009. 149s. ISBN 978-80-7013-505-1.

ZLÁMAL, J.; BELLOVÁ, J. Ekonomika zdravotnictví. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2005. 206 s. ISBN 80-7013-429-1.

Zákon [č. 285/2002 Sb.](#) o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon).